

RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om beretning om Fødevareministeriets indsats mod husdyr-MRSA

Februar
2016

revision
revision

revision

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 2/2015 om Fødevareministeriets indsats mod husdyr-MRSA**

15. februar 2016

RN 703/16

**Miljø- og fødevareministerens redegørelse af 10. december 2015
Sundheds- og ældreministerens redegørelse af 1. februar 2016**

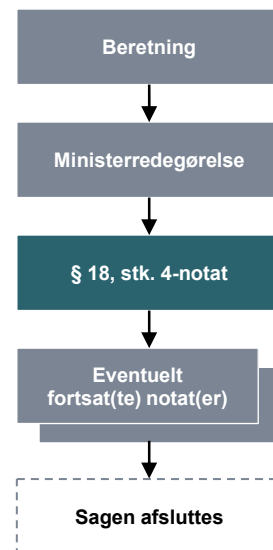
1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som miljø- og fødevareministeren (herafter fødevareministeren) og sundheds- og ældreministeren (herefter sundhedsministeren) har iværksat og vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

KONKLUSION

Beretningen viste, at Miljø- og Fødevareministeriet i april 2015 lancerede en handlingsplan for husdyr-MRSA med mål for indsatsen, og at Sundhedsministeriet i forbindelse med beretningen fik udarbejdet et estimat over sundhedssektorens direkte udgifter til husdyr-MRSA.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Miljø- og Fødevareministeriets implementering af handlingsplanen for husdyr-MRSA, herunder arbejdet med at iværksætte initiativer for at bekæmpe forekomsten af husdyr-MRSA og arbejdet med at følge op på den årlige evaluering af indsatsen
- målopfyldelsen i Miljø- og Fødevareministeriets handlingsplan for husdyr-MRSA
- hvordan Sundhedsministeriets sundhedsøkonomiske analyse af husdyr-MRSA vil indgå i Miljø- og Fødevareministeriets fremtidige prioritering af indsatsen mod husdyr-MRSA.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i oktober 2015 en beretning om Fødevareministeriets indsats mod husdyr-MRSA. Beretningen handlede om, hvorvidt Fødevareministeriet havde gennemført en effektiv og helhedsorienteret indsats mod husdyr-MRSA.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det utilfredsstillende, at Fødevareministeriet siden 2010 ikke havde arbejdet effektivt for at bremse forekomsten af husdyr-MRSA. Fødevareministeriet havde således ikke kunnet udarbejde en bekæmpelsesstrategi på grund af utilstrækkelig viden på området om bl.a. smitteveje og effekten af de forskellige indsatser.

Statsrevisorerne fandt det endvidere utilfredsstillende, at Fødevareministeriet hverken havde vurderet risici eller prioriteret indsatsen mod husdyr-MRSA under hensyntagen til omkostningerne for sundhedssektoren.

Statsrevisorerne fandt det positivt, at Fødevareministeriet med handlingsplanen for husdyr-MRSA fra april 2015 lagde op til en langsigtet bekæmpelsesstrategi med mål for indsatsen. Men Statsrevisorerne kritiserede, at Fødevareministeriet fortsat ikke havde planer om at prioritere indsatsen under hensyntagen til helheden, dvs. både sundhedsøkonomiske, erhvervsøkonomiske og eventuelt andre samfundsøkonomiske omkostninger.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministrenes redegørelser

Effektiv indsats

5. Statsrevisorerne bemærkede, at de fandt det utilfredsstillende, at Fødevareministeriet siden 2010 ikke havde arbejdet effektivt for at bremse forekomsten af husdyr-MRSA.

Det fremgik af beretningen, at Fødevareministeriet ikke havde gennemført de 2 spor i indsatsen mod husdyr-MRSA på en tilfredsstillende måde, og at ministeriet ikke havde sikkerhed for, om indsatsen med at sænke og ændre forbruget af antibiotika i landbruget kan bremse udviklingen af husdyr-MRSA. Rigsrevisionen konstaterede i den forbindelse, at ministeriet ikke havde fulgt op på, om igangsatte initiativer havde givet den forventede viden, og at ministeriets arbejde var præget af manglende kontinuitet og overblik.

Det fremgik også af beretningen, at Fødevareministeriet i april 2015 lancerede en handlingsplan for husdyr-MRSA, som lægger op til en langsigtet bekæmpelsesstrategi, der forventes evalueret årligt. Med handlingsplanen havde ministeriet for første gang formuleret et effektivt mål for den samlede indsats mod husdyr-MRSA. Ministeriet havde dog stadig ikke et sikkert vidensgrundlag for at måle effekten af de forskellige dele af indsatsen. Rigsrevisionen anbefalede derfor, at ministeriet fremover følger indsatsen tæt og løbende justerer den, hvis målet ikke nås.

6. Fødevareministeren oplyser, at hun tager Rigsrevisionens kritik vedrørende Miljø- og Fødevareministeriets styring af forskningsbaserede aktiviteter til efterretning og fremadrettet vil sikre en effektiv styring af og opfølgning på igangsatte initiativer på forskningsområdet. Ministeren oplyser desuden, at hun har igangsat et serviceeftersyn af arbejdet med ministeriets aftaler om forskningsbaseret myndighedsbetjening, som bl.a. skal etablere et overblik over igangværende forskningsopgaver på ministerområdet og sikre en systematisk formidling af forskningsresultater. Endelig oplyser ministeren, at ministeriet nøje følger, om igangsatte indsatser virker efter hensigten.

7. Rigsrevisionen konstaterer, at fødevareministeren i sin redegørelse ikke forholder sig til Statsrevisorernes kritik af, at Fødevareministeriet siden 2010 ikke har arbejdet effektivt for at bremse forekomsten af husdyr-MRSA. Ministeren forholder sig heller ikke til beretningens konklusion om, at ministeriet ikke har sikkerhed for, om indsatsen med at sænke og ændre forbruget af antibiotika i landbruget kan bremse udviklingen af husdyr-MRSA, og at ministeriet ikke har et sikkert vidensgrundlag for at måle effekten af de forskellige dele af indsatsen mod husdyr-MRSA.

8. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Fødevareministeriet i handlingsplanen for husdyr-MRSA har opstillet mål om, at udbredelsen af husdyr-MRSA i svinebesætningerne skal være opbremsset 1 år efter, at planen er fuldt implementeret, og at forekomsten af husdyr-MRSA skal være reduceret i 2018. Derudover finder Rigsrevisionen det positivt, at fødevareministeren har igangsat et serviceeftersyn af ministeriets styring af forskningsbaserede aktiviteter.

Rigsrevisionen vil fortsat følge Miljø- og Fødevareministeriets implementering af handlingsplanen for husdyr-MRSA, herunder arbejdet med at iværksætte initiativer for at bekæmpe forekomsten af husdyr-MRSA og arbejdet med at følge op på den årlige evaluering af indsatsen.

Rigsrevisionen vil desuden følge op på målopfyldelsen i Miljø- og Fødevareministeriets handlingsplan for husdyr-MRSA.

Helhedsorienteret indsats

9. Statsrevisorerne bemærkede, at de fandt det utilfredsstillende, at Fødevareministeriet hverken havde vurderet risici eller prioriteret indsatsen mod husdyr-MRSA under hensyntagen til omkostningerne for sundhedssektoren. Statsrevisorerne kritiserede desuden, at ministeriet fortsat ikke havde planer om at prioritere indsatsen under hensyntagen til helheden, dvs. både sundhedsøkonomiske, erhvervsøkonomiske og eventuelt andre samfundsøkonomiske omkostninger.

Det fremgik af beretningen, at Fødevareministeriet havde prioriteret og gennemført sin indsats mod husdyr-MRSA uden at tage et helhedsorienteret hensyn til de sundhedsøkonomiske omkostninger.

Det fremgik også af beretningen, at Fødevareministeriet i aktstykke nr. 25 af 13. november 2014 lagde op til, at der skulle igangsættes et større forskningsprojekt, som ville omfatte en samfundsøkonomisk vurdering af eventuelle indsatser mod husdyr-MRSA, men at ministeriet efterfølgende havde igangsat et projekt, der alene omfattede en analyse af de erhvervsøkonomiske konsekvenser af forskellige tiltag mod husdyr-MRSA.

Endelig fremgik det af beretningen, at Sundhedsministeriet i forbindelse med beretningen fik udarbejdet et estimat over sundhedssektorens direkte udgifter til husdyr-MRSA i 2014 og årene fremover.

10. Sundhedsministeren oplyser, at hun er enig i Statsrevisorernes betragtning om, at den stigende forekomst af resistente bakterier er et problem for landbruget og folkesundheden, som skal løses i et tæt samarbejde mellem fødevare- og sundhedsmyndighederne. Ministeren understreger i den forbindelse vigtigheden af, at Sundhedsministeriet også fremadrettet arbejder på at styrke det tværgående samarbejde på antibiotika- og resistensområdet.

Sundhedsministeren oplyser videre, at Sundhedsministeriets analyse af de sundhedsøkonomiske konsekvenser ved husdyr-MRSA har været drøftet på et møde i Det Nationale Antibiotikaråd den 2. november 2015, og at konklusionerne fra rapporten herefter indgår i ministeriets arbejde og videre overvejelser om indsatser på området.

11. Fødevareministeren oplyser, at hun er enig i Rigsrevisionens anbefaling om, at Miljø- og Fødevareministeriet i samarbejde med Sundhedsministeriet vurderer behovet for analyser af samfundsøkonomiske konsekvenser ved fremtidige resistensudfordringer. Fødevareministeren oplyser desuden, at ministeriet fortsat vil koordinere indsatsen mod antibiotikaresistens, herunder husdyr-MRSA, tæt med Sundhedsministeriet og andre relevante aktører ud fra et One Health-princip. I forhold til den fremadrettede prioritering af indsatsen mod husdyr-MRSA vil Miljø- og Fødevareministeriet fortsat tage hensyn til den faktuelle viden, der aktuelt er til rådighed – både videnskabeligt og økonomisk.

12. Rigsrevisionen finder det positivt, at Miljø- og Fødevareministeriet vil koordinere indsatsen mod antibiotikaresistens, herunder husdyr-MRSA, tæt med Sundhedsministeriet og andre relevante aktører ud fra et One Health-princip.

Rigsrevisionen vil fortsat følge, hvordan Sundhedsministeriets sundhedsøkonomiske analyse af husdyr-MRSA vil indgå i Miljø- og Fødevareministeriets fremtidige prioritering af indsatsen mod husdyr-MRSA.

Lone Strøm